

GAN AYLANIŞ SİSTEMASY

Sizin bilşiniz yaly, hemme öyjüklerinize kislород we iymit gerek.

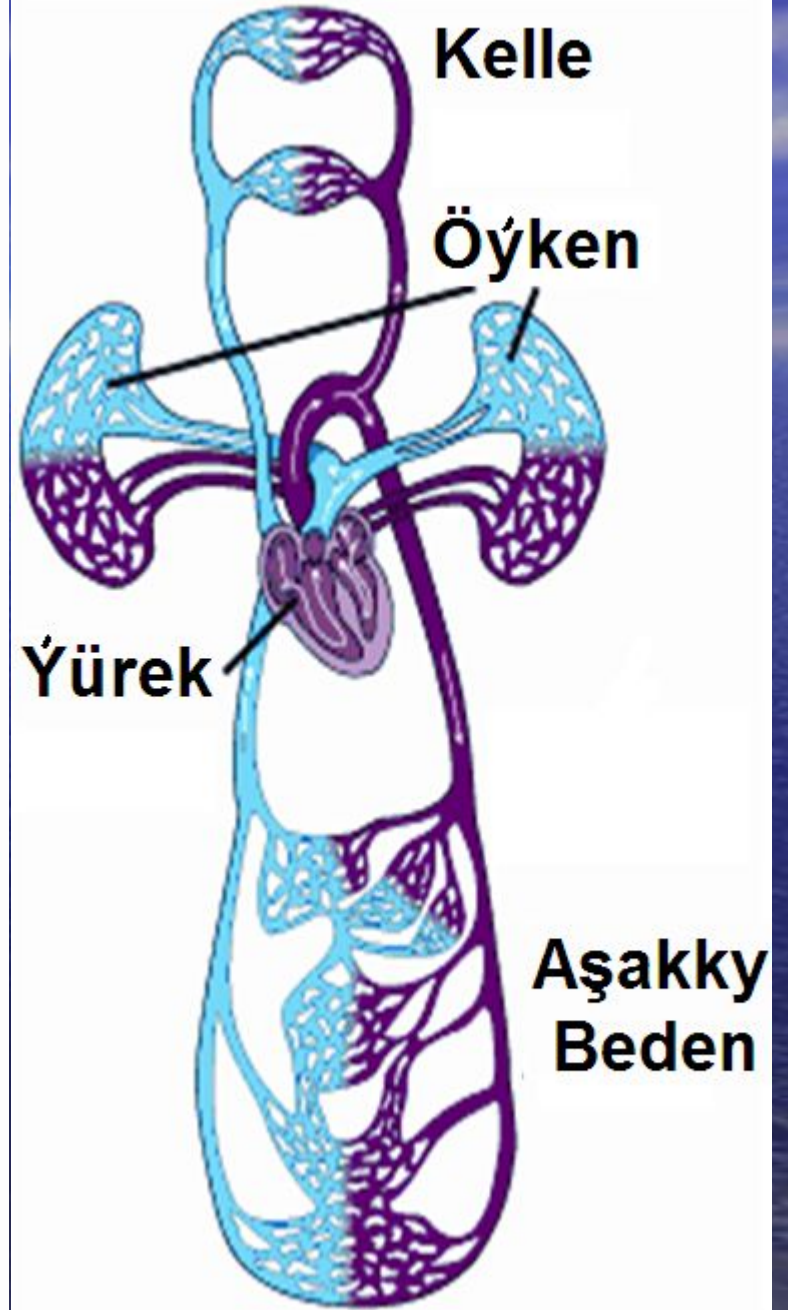
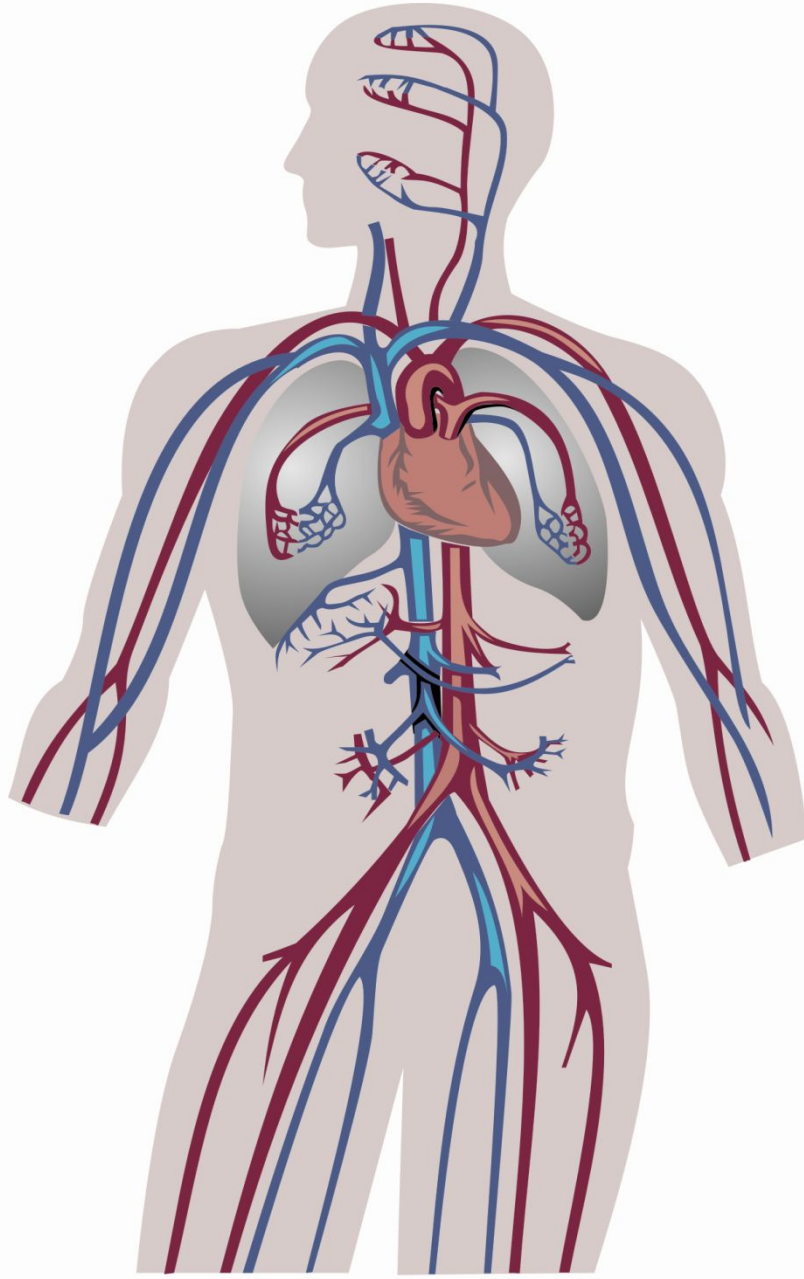
Sizde bu iymitleri yayradyan yörite maşın/gural barmy?

Yok, sizde dine gan aylanyş sistemasy bar.

Gan aylanyş sistemasy name?

GAN AYLANYŞ bu
öyjüklerara we arganizmlerare
iymit aylanyşygydyr.

**Adamda, gan aylanış
sistemasy iki esasy işi yerine
yetirýar;**

1. Iymit yetiriş

2. Artykmaçlary

(hapalary) çykaryş

**Adam gan aylanýş sistemasy
şu üç bölekden duryar:**

- 1) YÜREK**
- 2) GAN**
- 3) DAMARLAR**

YÜREK: Gany bedenin bütün bölegine gönükdiryar.

Yürek dört kamera bölünyar; iki yokarky ATRIA, iki aşakky GARYNJYKLAR.

SAG YÜREK ÖŇI, SAG GARYNJYK ÇEP YÜREK ÖŇI , ÇEP GARYNJYK

Yüregin çep tarapynda kislородlandyrylan gan we sag tarapynda kislородsyzlaşdyrylan gan bolyar.

Ýürek öňi

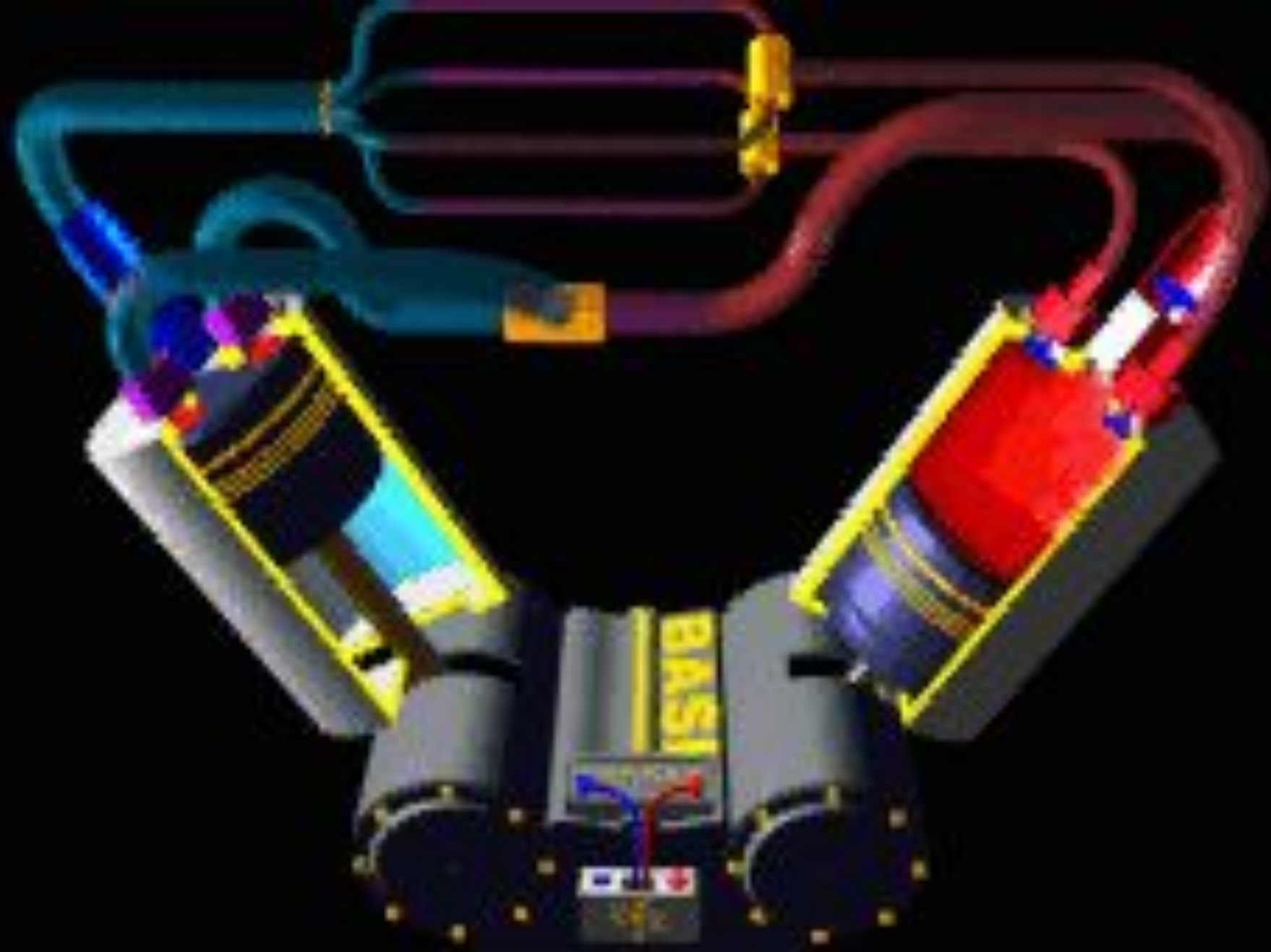
Garynjyk

Yürek **iki nasos** yaly işleyar.
Sebabi yüregin sag tarapy
kislordsyz gany öykene
gönükdiryar. Çep tarapy bolsa
kislrodly gany bedenin galan
yerine gönükdiryar.

2) Damarlar: Yürek gany ityar we damarlar gany bedenin ahli yerine yetiryar. Üç dürli damar bolyar; arteriya, wena we kapilyar damarlar.

WENA

YÜREK

ARTERİYÁ

KAPILYARLAR

ARTERIÝALAR: kislárodlandyrylan
öýkengyzyl gan damarynda
başkasyny ýürekden bedene
gönükdürýär. Iň uly gyzyl gan
damaryna **aorto** diýilyär

WENA DAMARY

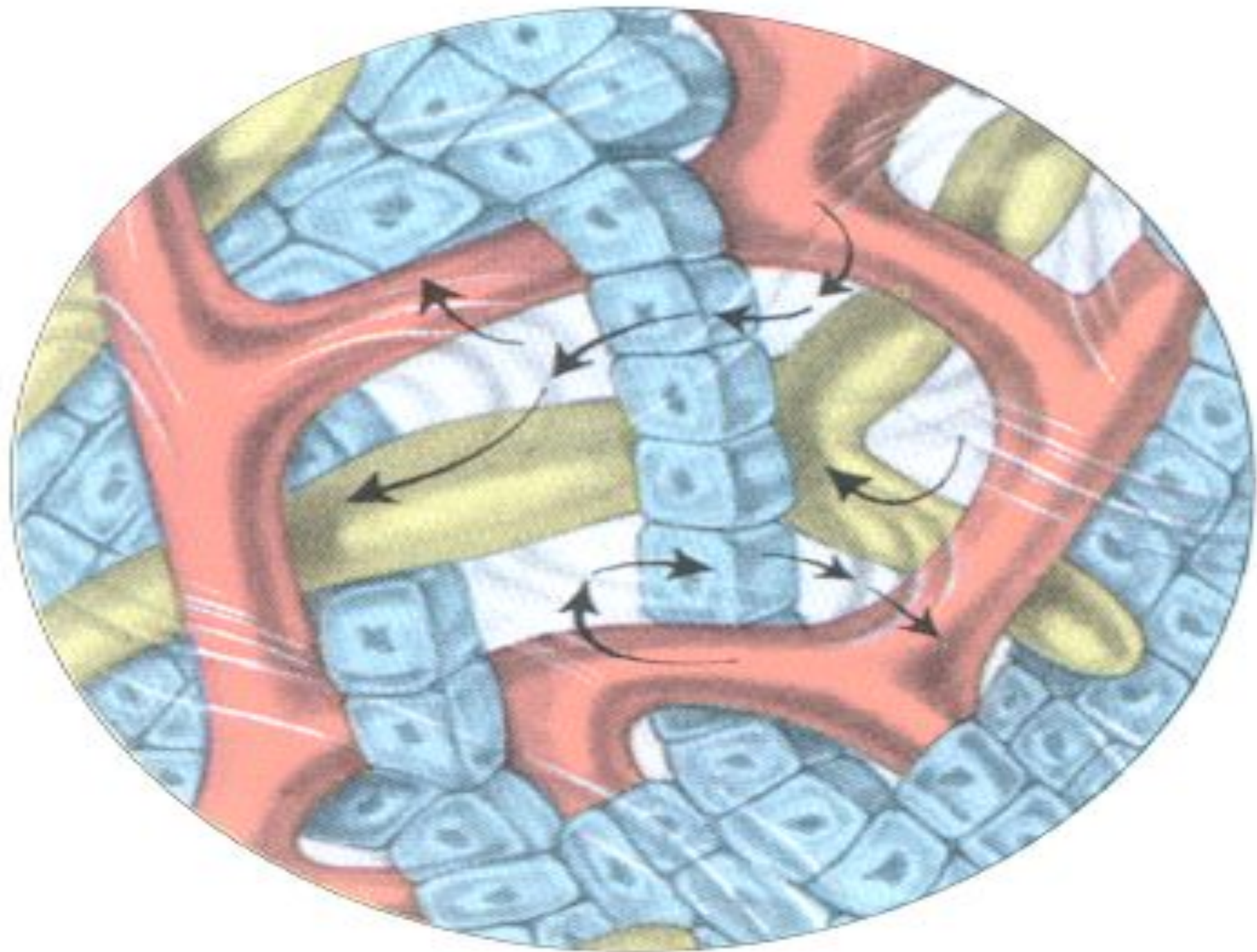
**kislorodsyzlandyrylan gany
öýken damarlaryndan
başkasyny bedenden jemley**

KAPILYARLAR:

**Arteriyalar we wenalar
kapilyar damarlar arkaly
birbirine baglanyarlar.**

3-GAN: bu bedenin öyjüklerini iymit we kislород bilen üpjin edyan we zyyanly maddalary çykaryjy bolup hyzmat edyan suwuklyk.

Gan iki bölekden ybarat: suwuk bölegine **plazma** diyilyar.

Beyleki bölümünde bolsa **gyzyl gan** öyjükleri, **ak gan öyjükleri** we **platelets**.

GYZYL GAN ÖYJÜKLERI

(erotrositler): gyzyl renkli bolup kislород we kömürturşy gazlaryny eltiji bolup hyzmat edyarler.

AK GAN ÖYJÜKLERI (leykositler): bedeni kesel döredyan organizmlardan (wiruslardan) gorayjy bolup hyzmat edyarler.

PLATELETS: gany gatadyjy (donduryjy) bolup hyzmat edyarler.

GAN ÖYJÜKLERİ

